

‘Zie mij staan en vind elkaar’

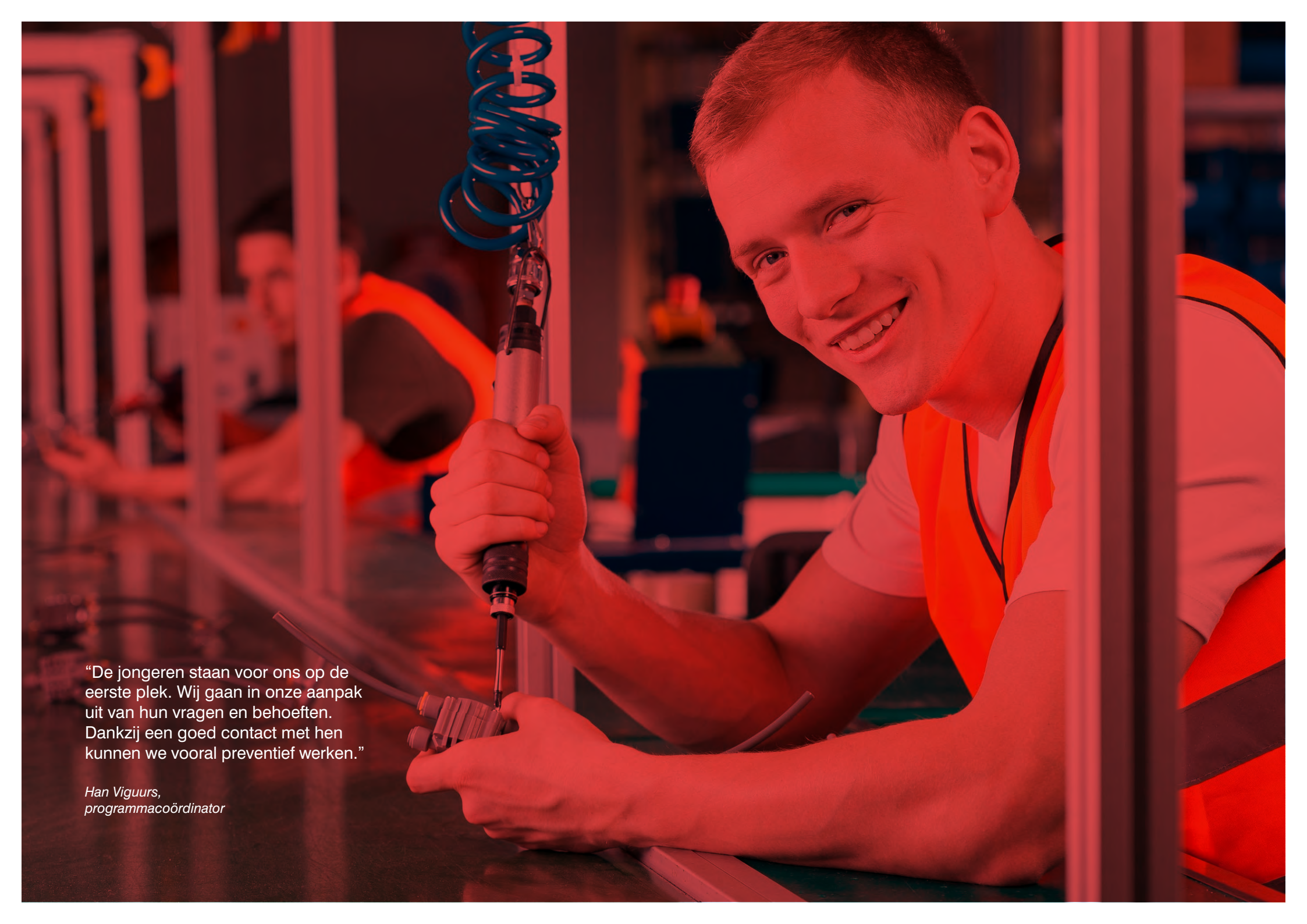
Uitvoeringsprogramma VSV en JIKP 2020-2024
RMC-regio 37 Zuidoost-Brabant

Naar de juiste plek

jongeren begeleiden naar opleiding of werk

September 2020

A full-page photograph of a male worker in a factory setting. He is smiling and looking towards the camera while using a power tool on a component. The image has a strong red color cast. In the background, another worker is visible, also in a high-visibility vest. The text is overlaid on the lower-left portion of the image.

“De jongeren staan voor ons op de eerste plek. Wij gaan in onze aanpak uit van hun vragen en behoeften. Dankzij een goed contact met hen kunnen we vooral preventief werken.”

*Han Viguurs,
programmacoördinator*

inhoud

1.	INLEIDING	4
2.	KADERS EN REGIONALE ANALYSE	5
2.1	Kaders vanuit OCW	5
2.2	Regionale kaders	6
2.2.1	De regio	6
2.2.2	Betrokken netwerkpartners	6
2.3	Regionale analyse	7
3.	PROGRAMMA - UITGANGSPUNTEN EN MAATREGELEN	8
3.1	Onze missie	8
3.2	Een preventieve aanpak	8
3.3	Speerpunten en maatregelen	9
3.4	Verbinding met regionaal beleid	9
3.5	Taken, verantwoordelijkheden en overlegstructuur	9
3.6	De basis op orde	21
3.7	De impact van de COVID-19-crisis	21
3.8	Totstandkoming programma en besluitvorming	21

1 | inleiding

Voor u ligt het uitvoeringsprogramma voortijdig schoolverlaten van RMC-regio 37 Zuidoost-Brabant voor de periode 2020-2024. In de programmaperiode 2016-2020 hebben we in RMC-regio Zuidoost-Brabant toegewerkt naar een stevige regionale samenwerking tussen netwerkpartners in het kader van het voortijdig schoolverlaten (vsv) en jongeren in een kwetsbare positie (jikp).

04

inleiding
Uitvoeringsprogramma
VSV en JIKP 2020-2024

Het succes van de regio is de samenwerking en de verbindingen tussen netwerkpartners die gelegd zijn. Hier zijn we trots op, het heeft geresulteerd in de netwerksamenwerking 'Naar de juiste plek'. Onder het motto 'Zie mij staan en vind elkaar', bouwen we in de schooljaren 2020-2024 verder onder de vlag van Naar de juiste plek.

Dit document is opgesteld met inzet van en samenwerking tussen alle netwerkpartners en vormt de basis voor het programma voor de komende jaren. In dit programma wordt een beschrijving gegeven van de voorgenomen activiteiten voor de schooljaren 2020-2024. Het programma dient als basis voor de aanvraag van middelen die OCW beschikbaar

stelt voor vsv/jikp. In de RMC-regio gaan we ervan uit dat scholen en organisaties de basis op orde hebben. U zult daarom lezen dat de middelen vsv/jikp juist ingezet worden op verbetering van de sluitende aanpak bij de overgangen die jongeren doorlopen in hun loopbaan (bijvoorbeeld overstap onderwijs → onderwijs of overgang school → werk). Een sterke regionale samenwerking tussen netwerkpartners vinden wij hierbij van belang!

Opvolgend leest u in dit document: de kaders die er zijn vanuit OCW en de regio, de regionale analyse en de uitgangspunten en maatregelen die wij met het uitvoeringsprogramma beogen.

2 | kaders en regionale analyse

2.1 Kaders vanuit OCW

Vergeleken met andere Europese landen heeft Nederland het laagste percentage jongeren tussen de 15 en 25 jaar dat niet studeert of werkt. Het Nederlandse stelsel van onderwijs, arbeidsmarkt, zorg, jeugdhulp en adolescentenstrafrecht slaagt erin om het overgrote deel van de jongeren duurzaam naar de arbeidsmarkt toe te leiden. De jeugdwerkloosheid is internationaal gezien relatief laag, het onderwijs is van hoge kwaliteit en de aanpak rond voortijdig schoolverlaten is succesvol. Ook leiden de decentralisaties van onder meer de *Participatiewet* en de *Jeugdwet* naar gemeenten doorgaans tot een meer integrale aanpak en betere samenwerking tussen gemeenten en overige betrokken instellingen. Desondanks heeft een deel van de jongeren ondanks alles moeite om duurzaam aan de slag te komen. Landelijk hebben ongeveer 300.000 jongeren van 16-27 jaar een (risico op) afstand tot de arbeidsmarkt.

Het kabinet wil verdere stappen zetten om jongeren integraal te ondersteunen op hun

weg naar zoveel mogelijk duurzame economische zelfstandigheid. Dit door geleidelijk en gestaag voort te bouwen op de bestaande en goedlopende aanpak binnen het sociaal domein en het onderwijs. Er is na jaren van daling weer een stijging te zien in het jaarlijkse aantal jongeren dat uitvalt zonder startkwalificatie. Het kabinet is van mening dat - ondanks de stijging van het aantal nieuwe vsv'ers - zoveel mogelijk jongeren een diploma zouden moeten halen op het niveau van een startkwalificatie. De route naar werk is een alternatief als het niet (in één keer) lukt om een startkwalificatie te behalen.

Sinds 2019 is wettelijk vastgelegd dat gemeenten en scholen in een regio elke vier jaar een regionaal programma opstellen met maatregelen ter voorkoming en bestrijding van vsv van jongeren tussen de 12 en 23 jaar. Voor de periode 2020-2024 is net als in voorgaande jaren subsidie beschikbaar voor maatregelen om vsv tegen te gaan en om jongeren in een kwetsbare positie te begeleiden. De RMC-regio's hebben van het ministerie van OCW de opdracht gekregen om een regionaal

programma vsv vast te stellen voor de periode 2020-2024. Met de maatregelen uit het regionaal programma worden de volgende landelijke doelen nagestreefd:

1. Het behalen van het door en voor de RMC-regio opgestelde streefcijfer om het aantal nieuwe voortijdig schoolverlaters te verminderen, tot landelijk maximaal 20.000 in 2024
2. Het behalen van het door en voor de RMC-regio opgestelde streefcijfer om het percentage uitgevallen jongeren dat één jaar later terugkeert naar onderwijs te verhogen;
3. Het behalen van het door en voor de RMC-regio opgestelde streefcijfer om het percentage uitgevallen jongeren dat één jaar later werkzaam is voor minimaal 12 uur per week te verhogen;
4. Het in de RMC-regio ondersteunen en begeleiden van jongeren in een kwetsbare positie die uitstromen naar de arbeidsmarkt.

05

Programma
Uitvoeringsprogramma
VSV en JIKP 2020-2024

2.2 Regionale kaders

2.2.1 De regio

RMC-regio 37 Zuidoost-Brabant bestaat uit twee subregio's: Eindhoven-Kempenland en Helmond-Peelland:

- *Eindhoven-Kempenland* bestaat uit de gemeenten: Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Heeze-Leende, Nuenen, Oirschot, Reusel-de Mierden, Son & Breugel, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre.
- *Helmond-Peelland* bestaat uit de gemeenten: Asten, Deurne, Gemert-Bakel, Helmond, Laarbeek en Someren.

2.2.2 Betrokken netwerkpartners

Onderstaande netwerkpartners spreken met de voorgenomen maatregelen in dit document uit in de periode 2020-2024 verder te willen bouwen onder de vlag van Naar de juiste plek.

- Regionaal Meld- en Coördinatiepunt (RMC) regio 37
- Mbo-instellingen: Summa College, ROC Ter AA, Stichting Sint Lucas, Helicon

- Opleidingen, De Rooi Pannen, SVO
- Regionaal Samenwerkingsverband voor Passend Voortgezet Onderwijs: RSV PVO
- Samenwerkingsverband SWV Helmond-Peelland VO namens de aangesloten VO-scholen
- Gemeenten in de regio Eindhoven-Kempenland
- Gemeenten in de regio Helmond-Peelland
- Regionale werkbedrijven: Ergon, Senzer en Kempenplus
- MKB Eindhoven*

* In de aanpak wordt nadrukkelijk samenwerking gezocht met het bedrijfsleven. Zo is MKB Eindhoven een belangrijke samenwerkingspartner in de regio die verbanden legt met het bedrijfsleven voor de invulling van een beroepenmarkt en voor het werven van geschikte leerbanen en stageplaatsen. Deze partner weet werkgevers actief te betrekken en in te zetten bij lopende initiatieven.

2.3 Regionale analyse

Over 2018-2019 is landelijk sprake van een lichte stijging van het aantal voortijdig schoolverlaters (vsv'ers). In Zuidoost-Brabant daalt het aantal van 1,9% in 2017-2018 naar 1,75%. 80% van de vsv'ers zit in het mbo en 87% van de nieuwe vsv'ers is 18 jaar of ouder. De belangrijkste verklaring voor de daling in het afgelopen schooljaar is de aandacht die de overstap vo-mbo in de regio heeft gekregen. Middels doorstroomcoördinatie borgen we dat leerlingen tijdig gestart zijn in het mbo, is er extra aandacht voor loopbaanbegeleiding (studie- en beroepskeuze) en bieden doorstroomcoaches jongeren die dat nodig hebben, extra persoonlijke ondersteuning bij dat overstapmoment. De jongeren uit praktijkonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs blijken extra kwetsbaar bij de overstap naar het mbo. In de groep vsv > 1 schooljaar blijkt dat 30% van die populatie onderwijs heeft gevolgd in vso of pro.

Vo: er is een duidelijke daling vsv'ers in de bovenbouw havo/vwo. Het aandeel vsv'ers in de onderbouw vo is fors gestegen en ligt nog steeds boven het landelijk gemiddelde. Via de maandrapporthages weten we dat dit vooral

de leerlingen zijn uit het voortgezet onderwijs voor anderstaligen. Het is nodig de aandacht voor de nieuwkomers in het onderwijs voort te zetten en deze analyse onderstreept de regionale keuze om deze jongeren expliciet mee te nemen in de sluitende aanpak jongeren in een kwetsbare positie.

Mbo: het resultaat bij niveau 3 en 4 is nu meer in lijn met het landelijke resultaat. In Zuidoost-Brabant is het vsv-percentage bij Entree onder de streefnorm, vergelijkbaar met het landelijke resultaat. Het totale aandeel van 22% van de Entree-studenten blijft hoog. Als redenen voor uitval in het mbo zijn persoonsgebonden factoren - van zorgtraject tot financiële problemen -, en studie- en beroepskeuze de belangrijkste, op enige afstand gevolgd door een gunstige werkgelegenheid die de jongeren een 'wenkend perspectief' biedt. Groenpluk, het in dienst nemen van leerlingen die hun opleiding nog niet hebben voltooid, speelt in Zuidoost-Brabant geen rol van betekenis, al dreigt dat bij krapte op de arbeidsmarkt te veranderen.

Sinds januari 2019 is er een nieuw systeem voor centrale leerlingregistratie. Daarmee heeft RMC regio 37 alle jongeren tot 23 jaar goed in

beeld. De grotere omvang van de groep jongeren vsv > 1 jaar is dan ook vooral toe te schrijven aan de nauwkeurige registratie. Voor de jongeren ouder dan 18 jaar is de arbeidsmarktpositie in kaart gebracht. De groep jongeren met een uitkering blijft ongeveer gelijk, zo rond de 20%. Het aandeel vsv'ers dat werkt, varieert over de laatste jaren nog te veel. De regio heeft hier nog onvoldoende grip op. Over 2018-2019 lijkt het alsof de groep jongeren, die > 1 jaar geleden het onderwijs zonder startkwalificatie heeft verlaten, beter weet te profiteren van de gunstige werkgelegenheid dan de groep nieuwe vsv'ers. UWV meldt in Q2 2020 al dat, vanwege het nieuwe

coronavirus COVID-19, de jeugdwerkloosheid onevenredig toeneemt. Dat is aanleiding voor een winstwaarschuwing. Voor de groep vsv'ers is extra inzet nodig om hen aan een perspectiefvolle plek op de arbeidsmarkt te helpen.

De uitgebreide regionale analyse 2018-2019 is beschikbaar via:

<https://infogram.com/1p67evppqrm3vyh5k761gjemvwf3wpjv975?live>.

3 | programma uitgangspunten en maatregelen

3.1 Onze missie

We weten allemaal hoe fijn het is om lekker in je vel te zitten. Om je ergens thuis te voelen, écht op je plek. Dat geldt misschien wel het allermeeest voor jongeren. Voor sommige jongeren is het helaas niet zo makkelijk om die juiste plek op eigen kracht te vinden. Ze zitten niet lekker in hun vel, voelen zich niet thuis op school of ze vinden de weg maar niet op de arbeidsmarkt. Sommige jongeren gaan daardoor zonder diploma van school en krijgen het daardoor nóg moeilijker om een fijne, passende baan te vinden.

Het vinden van de juiste plek is zó belangrijk en zó bepalend voor de toekomst. Dat gunnen wij al onze jongeren! We zien het dan ook als onze opdracht om jongeren die dat niet op eigen kracht kunnen, daarbij te begeleiden. In 2024 zijn we in Zuidoost-Brabant een regio waar alle jongeren van 12 tot 23 jaar een passende plek in de maatschappij hebben, zij zitten op school of hebben werk.

3.2 Een preventieve aanpak

Onze missie vraagt om een aanpak waarbij we jongeren zien staan en ze op weg helpen naar de juiste plek op school, in werk en in de maatschappij. We kiezen daarbij voor een preventieve aanpak: we willen jongeren op weg helpen vóórdat ze in de problemen komen. Het vraagt om jongeren écht te zien en te leren kennen, waardoor we weten wat er speelt en om te horen wat jongeren belangrijk vinden. Om kort op de bal te spelen: actie waar dat nodig is. Als het niet loopt zoals gepland, zoeken we direct samen naar de beste oplossing.

We realiseren ons dat dit geen eenvoudige opgave is en dat we dit alleen kunnen als we de handen ineenslaan. Met het nieuwe vierjarige programma *Naar de Juiste Plek* helpen we al die jongeren, voor wie de dingen niet vanzelfsprekend gaan. We verbinden ons aan de volgende opgaven:

We zien kwetsbare jongeren écht staan.

Het is niet vanzelfsprekend dat alle jongeren een plek in de maatschappij op eigen kracht vinden. Alleen als we alle kwetsbare jongeren in beeld hebben, kunnen we ze effectief begeleiden naar een startkwalificatie of naar duurzame arbeidsparticipatie.

We doen er alles aan om schooluitval te voorkomen.

Zorgen dat je niet valt, is beter dan pleisters plakken. We letten daarom goed op signalen zoals verzuim en overbelasting en we begeleiden jongeren bij de overgangen in hun (studie)loopbaan. Dat zijn immers de momenten waarop jongeren extra kwetsbaar zijn; juist dan is onze hulp van groot belang.

We sturen jongeren niet van het kastje naar de muur.

In plaats van een keten aan organisaties – elk met een eigen contactpersoon – werken we als een regionaal netwerk dat levert wat jongeren nodig hebben. We denken niet in systemen, maar vanuit de jongere zélf. En als het niet loopt zoals gepland, zoeken we direct samen naar de beste oplossing.

3.3 Speerpunten en maatregelen

Vanuit de opgaven zijn maatregelen geformuleerd die richting en prioriteit geven aan de uitvoering en het bereiken van onze missie. Deze maatregelen zijn onderverdeeld in twee speerpunten:

1. Schooluitval voorkomen
2. Jongeren begeleiden naar school of werk

De maatregelen zijn gebaseerd op de regionale analyse en op een analyse van de effecten van de afgelopen programmaperiode (2016-2020). Aan de hand van de analyses is bepaald welke activiteiten voortgezet of opgestart worden en welke stoppen. De speerpunten en maatregelen zijn hiernaast uitgewerkt:

Speerpunt 1: Schooluitval voorkomen

Maatregel 1.1 Doorstroomcoaching

Doelstelling Voorkomen van uitval bij de overgang tussen onderwijsinstellingen vo-mbo

Doelgroep Kwetsbare leerlingen die doorstromen van vmbo/havo/vso/pro naar een mbo en die zonder extra begeleiding grote kans hebben uit te vallen tijdens of na de overstap.

Activiteiten Risico-overstappers worden gecoacht, met behulp van een intensief coachingstraject, uitgevoerd door medewerkers vanuit zowel vmbo/havo/vso/pro als mbo. Verantwoordelijke netwerkpartners bewaken dat er een doorstroomcoach is aangesteld op iedere vo- en mbo-school én ook een nauwe samenwerking creëren tussen een coach vanuit het vmbo en vanuit het mbo. Vmbo-scholen brengen de leerlingen in beeld waarvan de overstap naar het mbo risico's kan opleveren. De in beeld gebrachte leerlingen worden gekoppeld aan één van de coaches, zodat deze leerlingen intensief begeleid worden in de overstap. De warme overdracht naar het mbo start bij de intake; er wordt in december beoordeeld of deze kan worden gestopt, of dat er een andere vorm van extra begeleiding nodig is.

Maatregel 1.2 Doorstroomcoördinatie

Doelstelling Verbeteren instroom van leerlingen en samenwerking bij overgang vmbo/havo, vso en pro → mbo

Doelgroep Alle leerlingen die doorstromen van vmbo/havo/vso/pro naar een mbo en die zonder extra begeleiding grote kans hebben uit te vallen tijdens of na de overstap.

Activiteit In regio 37 zijn we ons bewust van de noodzaak van een sluitende aanpak en het belang van samenwerking en loopbaan-begeleiding. Ervaring en studies laten zien dat jongeren juist uitvallen op momenten dat er een overgang is tussen onderwijssoorten, een andere opleiding en/of naar werk of BBL-plek en vanuit schoolverlaten weer naar school. In onze regio worden alle jongeren gemonitord die overstappen vanuit vo middels het programma Inter grip. Om dit proces sluitend en eenduidig te laten verlopen en de samenwerking van het netwerk in de regio te versterken wordt vanaf 2019 de coördinatie van het programma Inter grip door regionale coördinatoren gedaan en wordt ingezet op verbetering van de werkwijze.

Deze doorstroomcoördinatie is ingericht om de doorstroom van leerlingen cijfermatig en op casusniveau te volgen en hierop te sturen. In de beide subregio's is deze doorstroomcoördinatie ingericht en coördinatoren werken als intermediair tussen de driehoek vo - mbo - Leerplicht/RMC. Coördinatoren zijn de ogen en oren van de regio, signaleren wat goed loopt en wat aandacht behoeft om de overgang

te verbeteren. Zij leveren input voor verbetering samenwerking, scholing en ondersteuning. Er wordt regio-overstijgend samengewerkt.

Maatregel 1.3 Coaching bij stages of BBL trajecten

Doelstelling Voorkomen uitval in stage/BBL

Doelgroep Kwetsbare jongeren in het vo of mbo die meer begeleiding nodig hebben om succesvol te zijn op een reguliere werkplek of in stage, bijvoorbeeld jongeren met een ontwikkelingsstoornis. Dit zijn vaak leerlingen die risico hebben vast te lopen en uit te vallen. Om kansen van deze leerlingen te vergroten richt de intensieve coaching zich ook op praktijkbegeleiders in het werk of op de stageplek (bpv).

Activiteit Intensieve coaching in samenwerking met netwerk-partners en werkgevers/ondernemers. Er wordt in kaart gebracht welke leerlingen mogelijk risico lopen tot uitval tijdens bpv/werk en/of moeilijk plaatsbaar zijn op stage/werk. Docenten met opleiding tot jobcoach worden gefaciliteerd om risicoleerlingen extra te gaan begeleiden evenals de praktijkbegeleiders hierin te coachen. Er is een nauwe samenwerking met het bedrijfsleven. Het op kunnen stellen van praktijkverklaringen als blijkt dat diplomering niet haalbaar is.

Maatregel 1.4

Inventarisatie en verbeterplan havo en vavo

Doelstelling Voorkomen uitval in havo en vavo

Doelgroep Havo- en vavo-leerlingen

Activiteit Zowel binnen havo als vavo is niet exact duidelijk wat redenen voor schooluitval zijn. Onder andere door veranderende toelatingseisen in de overstap van vmbo-t naar havo, zien we kwetsbare overstappers; er is een toename van uitval in havo 4. De leerlingen binnen het vavo krijgen de kans tot afronding van het voortgezet onderwijs of de mogelijkheid tot herprofilering van het reeds behaalde diploma. Dit zijn de zogenaamde Rutte-leerlingen. Verder verzorgt vavo onderwijs aan de leerlingen die of alsnog een diploma willen halen, of het niveau van het diploma willen verbeteren of een extra deelcertificaat willen halen. Regionaal ervaren we een toename van leerlingen met keuzeproblematiek en ondersteuningsbehoeften.

In de afgelopen periode is het contact van RMC/leerplichtambtenaren met decanen havo en vavo vormgegeven. Er zijn goede contacten bij uitval en bewust zijn van voorkomen van uitval is sterk verbeterd. Met deze maatregel wordt een inventarisatie gedaan en samenwerking met havo en vavo gestart om meer grip te krijgen en directer en preventiever te handelen. Een verbeterplan wordt geformuleerd en de acties uit het verbeterplan worden opgevolgd.

Maatregel 1.5 Verbeteren overstap mbo-mbo

Doelstelling Voorkomen uitval bij overstap van mbo-mbo

Doelgroep Mbo-studenten zonder startkwalificatie die stoppen met hun opleiding bij een mbo.

Activiteit Het grootste percentage vsv vindt plaats op het mbo: “80% van vsv in onze regio ontstaat op het mbo”. Veel gehoorde oorzaken van vsv op het mbo zijn: persoonlijke problemen, groenpluk en verkeerde opleidingskeuze. Met deze maatregel streven we naar een regionale aanpak mbo-mbo door samenwerking tussen mbo en RMC: betere en snellere begeleiding van mbo-uitvallers zonder vervolgkeuze. We krijgen vroegtijdig regio-overstijgend zicht op de nieuwe aanmeldingen en inschrijvingen van uitvallers uit het mbo. Dit bevordert efficiënt samenwerken en hierdoor kan RMC zich concentreren op uitvallers die geen vervolgkeuze maken. Door de uitvallers mbo in een volgsysteem te monitoren krijgen we zicht op de jongeren die van mbo naar een ander mbo overstappen. We zijn met de aansluitende RMC regio's in overleg om samen te werken. Op deze wijze krijgen we een sluitend netwerk rond alle kwalificatieplichtige mbo-overstappers tot 23 jaar. Voor deze aanpak maken we gebruik van de module mbo-mbo binnen het systeem Intergrip. Deze module is binnen Intergrip aanvullend aan de module Overstap vo-mbo.

Maatregel 1.6 Plusvoorzieningen

Doelstelling Voorkomen uitval overbelaste jongeren

Doelgroep Jongeren in het vo- en mbo-onderwijs. Vaak jongeren met problematieken op meerdere leefgebieden. Overbelaste jongeren zijn vo- en mbo-leerlingen die gebukt gaan onder een opeenstapeling van problemen op meerdere leefgebieden, uiteenlopend van beperkte vaardigheden en gedragsproblemen tot gebroken gezinnen, chronische armoede, schulden, verslaving, criminaliteit in de directe omgeving, etc. Deze jongeren zouden wellicht graag een schooldiploma willen halen, maar de cumulatie van problemen vergt zo veel van hun incasseringsvermogen dat het hen op zeker moment eenvoudig te veel wordt en zij daardoor voortijdig de school verlaten.

Activiteit In de regio zijn vier bovenschoolse voorzieningen ingericht om ervoor te zorgen dat overbelaste jongeren succesvol hun opleiding in het vo of mbo kunnen afronden. Binnen de Plusvoorzieningen krijgen zij een combinatieprogramma van onderwijs en jeugdhulp, zorg. Gedurende deze programmaperiode wordt onderzocht (evaluatie) of de huidige voorzieningen toereikend zijn. We signaleren nu dat sommige jongeren ten onrechte bij de Plusvoorzieningen aangemeld worden en dat in Eindhoven-Kempenland de verbinding met zorg/de aansluiting met jeugdhulp verbetering verdient.

Maatregel 1.7 Aanbod stage/BBL plaatsen vergroten

Doelstelling Voorkomen dat jongeren hun opleiding niet kunnen afronden omdat zij geen stageplek of leerbaan hebben.

Doelgroep Jongeren in het vo en mbo die geen stageplek of leerbaan hebben. Het zijn jongeren voor wie een succesvolle overgang van school naar werk erg belangrijk is voor een stabiele toekomst en voor wie het vinden van een geschikte werkplek een probleem is.

Activiteit Het beroepsonderwijs in Nederland heeft betrokkenheid van werkgevers nodig. Vooral stageplekken en leerbanen zijn een urgent knelpunt. We willen bedrijven die door de gevolgen van de coronacrisis geen stages en BBL-plaatsen beschikbaar stellen, waar mogelijk ondersteunen om de stages en BBL-plaatsen toch beschikbaar te houden. Afstemmen met landelijke- en regionale initiatieven en bedrijfsleven.

Maatregel 1.8 Verbeteren toeleiding van leerlingen/studenten naar lokale zorgstructuur

Doelstelling Voorkomen schooluitval vanwege persoonsgebonden problemen

Doelgroep Jongeren met persoonsgebonden problematieken waarvoor de school lastig passende ondersteuning kan bieden of moeilijk kan toeleiden naar de lokale zorgstructuur.

Activiteit Scholen ervaren een toename van problematiek bij jongeren. Scholen ervaren dat het lastig is deze jongeren de juiste ondersteuning te bieden en toe te leiden naar de juiste hulp. Mbo-studenten weten soms niet (tijdig) de route naar de lokale zorgstructuur te vinden met als gevolg toename van problematiek en uiteindelijk zelfs schooluitval. De toeleiding naar de (lokale) zorgstructuur overstijgt de verantwoordelijkheid van de school. De ondersteuning van school bij het signaleren, bespreken en motiveren richting lokale structuur of 'algemene voorziening' willen gemeenten oppakken in samenwerking met het onderwijs. In 2020-2021 wordt met jongeren (adviesvangers) verkend waarom de toeleiding naar de lokale zorgstructuur niet goed loopt. Samen met het onderzoek dat in 2019-2020 is uitgevoerd vormt dit de basis voor verdere uitwerking.

Doelstellingen OCW

Doelstellingen vsv/jikp (OCW)

- Nieuwe vsv verlagen < 1 jaar
- Regionaal samenwerken
- Plusvoorziening

Speerpunt 2: Jongeren begeleiden naar school of werk

Doelstelling: Alleen als we alle minder redzame jongeren in beeld hebben, kunnen we ze effectief begeleiden naar een startkwalificatie of naar duurzame arbeidsparticipatie. We slaan de handen ineen met als doel te komen tot een versterking van de sluitende aanpak, vanaf het moment dat de jongere de school in komt tot en met de eerste jaren in werk. We zien de noodzaak van sterke begeleiding tijdens overgangsmomenten. Op deze momenten dienen netwerkpartners elkaar te vinden in de begeleiding van jongeren. Daarmee voorkomen we dat minder zelfredzame jongeren niet in onderwijs of aan het werk zijn.

Het betreft jongeren die:

- de overgang van onderwijs (pro, vso, mbo, Eerste Opvang Anderstaligen/EOA /vmbo-bb) naar werk of dagbesteding maken;
- niet in onderwijs of aan het werk zijn (thuiszitten en/of buiten beeld zijn);
- tussen de wal en het schip vallen en waarvoor een passende (onderwijs)plek niet mogelijk lijkt.

Maatregel 2.1 Outreachend werken

Doelstelling Thuiszittende jongeren begeleiden naar school of werk.

Doelgroep Jongeren tot 23 jaar zonder een startkwalificatie, zonder werk, die het onderwijs gedurende het lopende schooljaar of eerder verlaten hebben. Bijv. jongeren die uitvallen en buiten beeld dreigen te raken of jongeren met multiproblematiek.

Activiteit Outreachende aanpak: de jongeren van deze doelgroep worden actief, door middel van een huisbezoek, benaderd door RMC-trajectbegeleiders. Het doel is om met de jongeren te bekijken of hen een ander perspectief geboden kan worden.

Maatregel 2.2 Interventiebudget

Doelstelling Voorkomen dat jongeren tussen wal en schip vallen.

Doelgroep Jongeren die tussen wal en schip vallen en waarvoor een passende (onderwijs)plek niet mogelijk lijkt.

Activiteit Inzetten interventiebudget voor situaties waarbij deze doelgroep 'tussen wal en schip' valt als gevolg van bijvoorbeeld wetgeving, bekostiging, benodigde ondersteuning. Als een passende (onderwijs)plek niet mogelijk lijkt (bijvoorbeeld

jongeren met een detentie-achtergrond of chronische ziekte) en de jongere bij een van de samenwerkingspartners in beeld is gekomen, volgt opschaling naar een casuïstiektafel onder leiding van Leerplicht/RMC. Hier wordt de casus besproken en worden maatwerkoplossingen ingericht waarvoor interventiebudget beschikbaar is. Dit interventiebudget is uitdrukkelijk niet bedoeld om ondersteuning te bekostigen als heel duidelijk is wie hiervoor (wettelijk) verantwoordelijk is. De inzet van het budget wordt strak geregistreerd door de inhoudsdeskundige Leerplicht/RMC i.s.m. de programmacoördinator vsv.

Maatregel 2.3

Regionale begeleiding en in beeld brengen en houden van jongeren in een kwetsbare positie

Doelstelling Alle jongeren in begeleiding en in beeld waardoor het mogelijk is direct te schakelen als:

- jongeren overgaan naar onderwijs, werk of dagbesteding
- jongeren later alsnog uitvallen (mbo) of hun werk verliezen.

Doelgroep Jongeren in een kwetsbare positie van 16 tot 23 jaar uit het pro/vso, entree en vmbo-basis beroepsgerichte leerweg met een uitstroomperspectief werk, onderwijs of dagbesteding.

Activiteit Begeleiding van kwetsbare jongeren “Naar de juiste plek” om alle jongeren in beeld te houden maken we gebruik van de *Intergrip-module jikp*: Gemeenten (RMC) hebben per 1 januari 2019

een nieuwe wettelijke taak erbij gekregen: registratie en monitoring van jongeren uit deze doelgroep. In de periode 2018-2020 is de implementatie geregeld. Met behulp van deze module kunnen de ketenpartners zorgen dat de nieuwe plek voor een jongere tijdig geregeld is en er voldoende tijd is voor de juiste begeleiding en voorbereiding op een soepele overstap. Nieuw is dat we de jongeren daarna in beeld blijven houden tot de leeftijd van 23 jaar, ook vanuit nazorg pro/vso/Entree. In 2020-2021 gaan we aan de slag met nieuwe werkafspraken tussen alle netwerkpartners.

Maatregel 2.4

(Sub)Regionale coördinatie aansluiting school naar duurzaam werk voor kwetsbare uitstromers uit vso, pro, mbo en EOA

Doelstelling Voorkomen van uitval bij overgang van school naar werk. Zoveel mogelijk jongeren behalen een diploma op het niveau van een startkwalificatie.

Doelgroep Kwetsbare jongeren die vanuit vso/pro/Entree/EOA/vmbo-bb uitstromen.

Activiteit (Sub)Regionale coördinatie van de overstap van vso/pro/Entree/EOA naar werk. Dit betekent een sluitende netwerksamenwerking met als startpunt het moment dat deze jongeren de school verlaten. De coördinator is de spin in het web en signaleert wat er goed

loopt en wat verbetering nodig heeft in deze samenwerking. Zij levert input voor kwaliteit en verbetering van de regionale samenwerking. De route naar werk is een alternatief als het niet (in één keer) lukt om een startkwalificatie te behalen. Gezien de omvang van de doelgroep, ca. 1.700 jongeren stromen per jaar door of uit, kiezen we voor één aanspreekpunt voor dit thema voor de hele regio. Dit geeft input voor verbetering van de samenwerking tussen netwerkpartners. Daarnaast vinden er per subregio activiteiten plaats waardoor jongeren beter worden voorbereid op de overstap naar werk. In Eindhoven-Kempenland wordt o.a. de beroepen- en bedrijvendag georganiseerd. In Helmond-Peelland wordt de relatie gelegd met de opdracht vanuit de *Regiegroep Onderwijs en arbeidsmarkt/Themagroep jeugdwerkloosheid* (standaard voor exitgesprekken voor vsv'ers, digitaal portfolio, gestandaardiseerde afspraken rondom stages).

Maatregel 2.5

Kwaliteitsgericht werken door sturing vanuit resultaten - werkgroep cijfers

Doelstelling Snel actie uitzetten in het belang van uitgevallen jongeren.

Doelgroep Jongeren die uitgevallen zijn uit onderwijs.

Activiteit De werkgroep cijfers is ingericht. Hier vindt, onder voorzitterschap van de RMC-coördinator, afstemming over de actuele uitval

tussen gemeenten en onderwijsinstellingen plaats. In een maandelijkse bijeenkomst van de werkgroep cijfers worden afspraken gemaakt aan de hand van de aandachtspunten die voortkomen uit de beschikbare gegevens. Naast de analyse van de cijfers worden acties richting individuele onderwijsinstellingen uitgezet.

Maatregel 2.6 Realisatie Management Dashboard

Doelstelling Volgen kwantitatieve doelstellingen vsv/jikp

Doelgroep Netwerkpartners onderwijs en gemeenten

Activiteit We willen in de regio het zicht op de uitvalcijfers inzichtelijker maken. Daartoe wordt een dashboard aangeschaft. Dit dashboard draagt eraan bij, dat de cijfers besproken bij maatregel 2.5, directer beschikbaar worden voor netwerkpartners; het geeft een snelle vertaling van de cijfers. Een applicatie die de aanpak vsv ondersteunt en waar aan de hand van indicatoren in één opslag alle relevante cijfers, gegevens en trends te zien zijn. Aan de hand hiervan kunnen direct acties ondernomen worden op aspecten die opvallen. Het doel is dit in te laten bouwen in het systeem van de centrale leerlingenadministratie van gemeenten (JVS van RMC).

Maatregel 2.7 MotivatieKompas

Doelstelling Jongeren intrinsiek motiveren de volgende stap in hun (studie)loopbaan te maken. Zij krijgen zicht op hun talenten en perspectieven

Doelgroep Kwetsbare jongeren in onderwijs die op het punt staan de volgende stap in hun (studie)loopbaan te maken.

Activiteit In de vorige programmaperiode zijn verschillende pilots uitgevoerd en zijn scholen getraind in het inzetten van het *MotivatieKompas*. Het MotivatieKompas is een effectieve methode om jongeren door inzicht in hun drijfveren de juiste vervolgstap in studie of in het leven te laten maken. De methode brengt (intrinsieke) motivatie en talenten in kaart. Leerlingen doorlopen een individueel MotivatieKompas in 6 blokken van 3 uur. In een persoonlijke eind-presentatie kunnen de leerlingen hun motiverende onderwerpen, hun motiverende vaardigheden hun motiverende omstandigheden, hun motiverende samenwerkingsvormen en hun centrale drijfveer in hun eigen woorden verwoorden met daarin ook voorbeelden uit hun activiteiten in het verleden waar ze nu nog met voldoening aan terugdenken.

De jongeren en de begeleiders van scholen waar deze zijn uitgevoerd, zien goede resultaten. In de nieuwe programmaperiode vindt een vervolg en uitbreiding van de scholing plaats door ook overige net-

werkpartners uitgebreid te betrekken bij de scholing. Er wordt afgestemd op de aanwezige initiatieven binnen de diverse scholen. De opzet is dat deze werkwijze ook omarmd wordt door werkgevers.

Maatregel 2.8

Leren, ontwikkelen, inspiratie, regionaal samenwerken & communicatie (website, nieuwsbrief)

Doelstelling Versterken sluitende regionale begeleiding van jongeren

Doelgroep Netwerkpartners: directie - management - docenten - stagebegeleiders - arbeidstoeleiders - begeleiders sociaal domein - praktijkbegeleiders.

Activiteit Netwerkpartners leren en ontwikkelen met elkaar ter verbetering van de (loopbaan)begeleiding bij overgangsmomenten (bijvoorbeeld school naar werk/vervolgopleiding of van thuiszitten naar school/werk). Scholen dienen hun basis in de school op orde te hebben maar bij de overgangsmomenten dienen netwerkpartners elkaar nog beter te vinden. We richten ons op samenwerking in de regio en leren van elkaar om op de overgangsmomenten de juiste functionaris weten te vinden (bijv. als doorzettingsmacht nodig is).

In Eindhoven-Kempenland is gestart met een leergang en de behoefte in Helmond-Peelland wordt besproken. Initiatieven:

Speerpunt 2: Jongeren begeleiden naar school of werk

leergang regionaal samenwerken, presentie-theorie (Prof. dr. A.J. Baart), masterclasses op actuele thema's.

De website www.naardejuisteplek.nl en de nieuwsbrief *De Netwerker* (<https://naardejuisteplek.nl/netwerker/>) bevorderen de samenwerking bij het vraagstuk van de jongeren en de communicatie en informatievoorziening van ketenpartners (m.n. begeleiders van jongeren).

Doelstellingen OCW

Doelstellingen vsv/jikp (OCW)

- Nieuwe vsv verlagen < 1 jaar
- Uitvallers begeleiden naar onderwijs of werk
- Regionaal samenwerken

18

Programma
Uitvoeringsprogramma
VSV en JIKP 2020-2024

3.4 Verbinding met regionaal beleid

De maatregelen voor periode 2020-2024 maken nadrukkelijk de verbinding met de thema's en de ambities van de vo-scholen (samenwerkingsverbanden passend onderwijs) en de kwaliteitsagenda's van de mbo-instellingen. Er wordt aangesloten bij het gemeentelijke beleid voor onderwijs-arbeidsmarkt en arbeidsparticipatie, bij de aanpak jeugdwerkloosheid en bij de lokale educatieve agenda's (LEA's). Als voorbeelden noemen

we de samenwerking met het *Netwerk Onderwijs-Arbeidsmarkt* in Helmond-Peelland, *Het R.I.F-project "de 800"* in Eindhoven en de samenwerking met MKB-Eindhoven.

3.5 Taken, verantwoordelijkheden en overlegstructuur

Onze regio wil groeien van een regio met samenwerkende organisaties naar een regio die samenwerkt als netwerkorganisatie. Door

te werken in een (sub)regionaal netwerk komt de jongere centraal te staan en kan het netwerk leveren wat nodig is. Deze ambitie heeft ook invloed op de huidige overlegstructuur van '*Naar de juiste plek*'. In het najaar 2020 wordt een evaluatie ingericht om de huidige structuur en de gerelateerde taken en verantwoordelijkheden te herijken en bij te stellen waar nodig (als volgens PDCA-cyclus).

Op dit moment ziet de overlegstructuur er als volgt uit (zie volgende pagina):

Stuurgroep

De besluitvorming over het Programma Naar de Juiste Plek 2020-2024 vindt plaats in de Stuurgroep Naar de juiste plek, die tenminste tweemaal per jaar bijeenkomt. De stuurgroep bestaat uit bestuurders van de samenwerkingsverbanden vo, de bestuurders van mbo-instellingen ROC Ter AA en Summa College en de wethouders onderwijs/arbeidsmarktbeleid van de gemeenten Eindhoven en Helmond. In het overleg staat de voortgang van het

vsv-programma 2020-2024 op de agenda met specifieke aandacht voor de samenwerking en onderlinge afstemming op het gebied van vsv en jikp op bestuurlijk niveau. De accountmanager OCW, de RMC-coördinator en de programma-coördinator nemen als adviseur deel aan het overleg van de stuurgroep.

Programmacoördinatie

Op dit moment is een onafhankelijke programmacoördinator aangesteld (18 uur per week) die waar nodig ondersteund wordt door een procesadviseur en secretaresse. De stuurgroep neemt op basis van een advies van de regionale werkgroep een besluit over de voortgang van programmacoördinatie in het najaar van 2020. De programmacoördinator is in de regionale structuur de verbinder

en heeft periodiek overleg met de netwerkpartners en werkgroepen om zicht te houden op de voortgang van het vsv-programma. Daarnaast is zij als voorzitter van de diverse overleggen initiërend en sturend in het bevorderen van samenhang tussen de maatregelen, de afstemming tussen partners en de ontwikkeling van integraal beleid. Ten aanzien van de maatregelen is de programma-coördinator - namens de stuurgroep - opdrachtgever.

Werkgroepen

Er is een regionale werkgroep en per regio een subregionale werkgroep. De voorbereiding voor het overleg van de stuurgroep vindt plaats in deze werkgroepen onder leiding van de programma-coördinator. De (sub)regionale werkgroep monitort de voortgang van het vsv-programma als geheel, signaleert knelpunten en

interveniet - indien noodzakelijk - primair via de programma-coördinator om de uitvoering van het vsv-programma op koers te houden. De werkgroepen leggen verantwoording aan de stuurgroep af over de resultaten van het programma.

Flexibele werkgroepen

Om uitvoering te geven aan actieplannen worden waar nodig flexibele (tijdelijke) werkgroepen ingesteld. De cijferwerkgroep, de regiegroep vo-mbo en het afstemmings-

overleg jikp hebben inmiddels een vaste opdracht gekregen en gaan als taakgroep onder de vlag van het regionale programma verder.

Daarnaast zijn er middelen voor de uitvoering van de (reguliere) RMC-taak (melden, registreren, herplaatsen en coördineren van verzuim en vsv van alle jongeren 12-23 jaar in de regio). Zij ontvangen daar (afzonderlijk) een budget voor van het ministerie van OCW. De besturen van de vo- en mbo-scholen ontvangen middelen via de prestatiesubsidies en de kwaliteitsagenda van de rijksoverheid. Deze middelen zijn niet meegenomen in de bekostiging van de maatregelen uit dit uitvoeringsprogramma (zie 3.3), er is wel afstemming.

3.6 De basis op orde

In ons regionaal netwerk heeft iedere netwerkpartner de basis op orde, de stuurgroep Naar de juiste plek heeft als uitgangspunt dat er geen middelen uit het uitvoeringsprogramma worden ingezet op reguliere taken. Dat waar we wettelijk verantwoordelijk voor zijn, doen we goed. We spreken elkaar aan op verantwoordelijkheden, leren van elkaar en doen interventies waar nodig. We communiceren actief over ons programma met onze achterban en weten elkaar te vinden. Er is regelmatig afstemming met andere regionale initiatieven.

3.7 De impact van de COVID-19-crisis

De maatregelen zijn opgesteld en uitgewerkt in een uitzonderlijke periode als gevolg van het uitbreken van het nieuwe coronavirus COVID-19. Netwerkpartners zijn zich bewust van de mogelijke gevolgen voor de jongeren. Op dit moment inventariseren we, o.a. vanuit de aanpak jeugdwerkloosheid, waar knelpunten ontstaan of verwacht worden. De lessen die we daaruit leren/geleerd hebben, nemen we mee in onze aanpak; we volgen de ontwikkelingen in de komende tijd nauwlettend. De geformuleerde maatregelen worden gemoni-

tord en er wordt bijgestuurd indien het beleid of de uitvoering niet of onvoldoende bijdraagt aan het realiseren van onze missie: iedere jongere een passende plek.

3.8 Totstandkoming en besluitvorming

Om te bepalen welke speerpunten en maatregelen aandacht nodig hebben in de komende jaren, is gebruik gemaakt van de regionale overlegstructuur (zie 3.6) en de bevindingen van de regionale analyse. In de stuurgroep Naar de juiste plek zijn gesprekken

gevoerd om te komen tot een gezamenlijke visie en missie. De regionale en subregionale werkgroepen hebben onderzoek uitgevoerd naar de resultaten van en ontwikkelingen binnen de maatregelen uit het uitvoeringsprogramma vsv 2016-2020 en wat dit betekent ten opzichte van de aangescherpte visie/missie. De werkgroepen hebben evaluatiebijeenkomsten gehad en de deelnemende netwerkpartners hebben de opbrengsten besproken in hun eigen organisatie en werkveld.

De uitwerking van het uitvoeringsprogramma vsv 2020-2024 is in juni - augustus 2020 voor een schriftelijke feedback- en consultatieronde aan alle betrokkenen van de werkgroepen en stuurgroep voorgelegd. Hun reactie is verwerkt in dit uitvoeringsprogramma. Op 10 september 2020 is het *uitvoeringsprogramma vsv 2020-2024* ter besluitvorming aan de stuurgroep voorgelegd en vastgesteld. Het *uitvoeringsprogramma vsv 2020-2024* gaat op 30 september 2020 van start.

Naar de juiste plek

jongeren begeleiden naar opleiding of werk

Meer weten of meewerken?

Het volledige programma, meer nieuws en de contactmogelijkheden: www.naardejuisteplek.nl